

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia lipca 2009 r.

**Pan
Janusz Knap
Prezes Zarządu
Polskiego Radia
Regionalnej Rozgłośni
„Radio Kielce S.A.
w Kielcach**

P/09/160
LKI-410-13-1/2009

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (DzU z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła kontrolę w Regionalnej Rozgłośni Polskiego Radia „Radio Kielce” S.A. (Spółka), w zakresie realizacji zadań w latach 2006 – 2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 lipca 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Spółki w zakresie objętym kontrolą.

1. NIK pozytywnie ocenia sytuację finansową Spółki w latach 2006 – 2008.

Przychody z opłat abonamentowych i pozaabonamentowych otrzymywane na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT) wyniosły: w 2006 r. – 9.601 tys. zł, w 2007 r. – 9.671 tys. zł, a w 2008 r. – 8.274 tys. zł. Natomiast przychody z pozostałej działalności uzyskano w wysokości: w 2006 r. – 1.713 tys. zł, w 2007 r. – 2.122 tys. zł, a w 2008 r. – 2.728 tys. zł, w tym z działalności komercyjnej odpowiednio 1.144 tys. zł, 1.558 tys. zł oraz 1.426 tys. zł.

Poprawnie kształtowały się wskaźniki rentowności obrotu netto, rentowności majątku i rentowności kapitału, które w osiągały poziom od 0,9 (w 2006 r.) do 10,8 (w 2007 r.).

Wskaźnik płynności finansowej I stopnia wzrósł od wartości 1,4 w 2006 r. do 4,2 w 2008 r. Natomiast wskaźnik płynności III stopnia odpowiednio z wartości 2,4 do 4,8. Ze względu na nadpłynność finansową (wzrost wolnych środków finansowych z kwoty 3.219 tys. zł w 2006 r. do 5.153 tys. zł w 2008 r. – 60%), zbędne w obrocie środki lokowano na krótkoterminowych lokatach bankowych, dokonywano zakupu krótkoterminowych papierów dłużnych oraz certyfikatu depozytowego. Ogółem uzyskane przychody finansowe z tego tytułu wynosiły w 2006 r. – 120,2 tys. zł, w 2007 r. – 194,8 tys. zł oraz w 2008 r. – 369,1 tys. zł.

W ocenie NIK lokowanie przez Spółkę nadwyżek środków finansowych zabezpieczało je przed utratą wartości. Podkreślić jednak należy, że lokowane środki nie były wykorzystywane w sposób spełniający kryterium celowości – czyli do realizacji ustawowych zadań radia publicznego.

W związku z realizacją misji publicznej Spółka poniosła straty: w 2006 r. – 467 tys. zł, w 2007 r. – 408 tys. zł oraz w 2008 r. – 1.557 tys. zł, natomiast na pozostałej działalności osiągnęła zysk brutto, który wyniósł: w 2006 r. – 564 tys. zł, w 2007 r. – 1.383 tys. zł, w 2008 r. – 2.316 tys. zł, w tym na działalności komercyjnej odpowiednio: 348 tys. zł, 837 tys. zł i 1.074 tys. zł.

Zysk netto z całokształtu działalności Spółki w latach 2006, 2007 i 2008 wyniósł odpowiednio: 102,7 tys. zł, 812,4 tys. zł i 635,9 tys. zł.

Na uzyskanie dodatniego wyniku finansowego w 2008 r. istotny wpływ miał otrzymany zwrot podatku od towarów i usług (VAT) za 2002 r. i 2003 r. w łącznej kwocie 601 tys. zł oraz zmniejszenie o 288,4 tys. zł (w porównaniu do 2006 r.) kosztów funkcjonowania zarządu Spółki, z uwagi na ograniczenie w październiku 2006 r. składu zarządu do jednej osoby.

2. NIK negatywnie ocenia nieokreślenie w polityce rachunkowości zasad zapewniających ujęcie w księgach rachunkowych Spółki przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie w odniesieniu do działalności związanej z realizacją misji publicznej, określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (DzU z 2004 r. nr 253, poz. 2531 ze zm.) oraz pozostałej działalności, a także metod przypisywania kosztów i przychodów do poszczególnych rodzajów prowadzonej działalności. Obowiązek wyodrębnienia w księgach rachunkowych ww. przychodów i kosztów wynika z art. 31a ustawy o radiofonii i telewizji.

NIK negatywnie ocenia nieaktualizowanie zakładowego planu kont. W okresie objętym kontrolą ewidencjonowano operacje gospodarcze na dziewięciu kontach dotyczących: odchyłeń od cen ewidencyjnych, rezerw, sprzedaży, kosztów własnych, które nie występowały w zakładowym planie kont wprowadzonym 2 grudnia 2002 r. Obowiązek aktualizowania zakładowego planu kont wynika z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (DzU z 2002 r. nr 76, poz. 694 ze zm.).

Prawidłowo, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, prowadzono księgi rachunkowe oraz sporządzano sprawozdania finansowe.

Przychody oraz koszty bezpośrednie ewidencjonowano z uwzględnieniem podziału na związane z realizacją misji publicznej (art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji) oraz odnoszące się do pozostałej działalności (art. 31a ust. 1 ww. ustawy).

Prawidłowo, zgodnie z § 8 rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 r. w sprawie uzupełnienia opisu zasad prowadzenia dokumentacji związanej z polityką rachunkowości w spółkach radiofonii i telewizji publicznej oraz określenia sposobu sporządzania sprawozdań kwartalnych i rocznych składanych KRRiT przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, przypisywano przychody i koszty do poszczególnych rodzajów działalności. Do kosztów działalności komercyjnej (m.in. reklamy, koncert życzeń i programy sponsorowane) zaliczano koszty generowane przez Dział Marketingu i Promocji i inne koszty bezpośrednio związane z przychodami komercyjnymi. Natomiast koszty pośrednie (m.in. transportu i ogólnozakładowe) rozdzielano w oparciu o tzw. *klucze podziałowe*.

Zarząd, rada nadzorcza i walne zgromadzenie przyjmując, oceniając i zatwierdzając sprawozdania finansowe za lata 2005, 2006 i 2007 oraz podejmując uchwały w sprawie podziału zysku, udzielenia skwitowania władzom Spółki z wykonania przez nie obowiązków, działały zgodnie z zasadami określonymi w § 13, § 21, § 27 statutu.

NIK wskazuje na występującą niezgodność zapisów między § 12 ust. 1 statutu stanowiącym, że *Zarząd Spółki składa się z od 1 do 3 osób. Liczbę członków zarządu ustala Rada Nadzorcza*, a § 13 ust. 5, w którym zapisano, że *uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów obecnych, przy udziale co najmniej dwóch członków Zarządu*.

3. W badanym okresie zarząd sporządzał i terminowo przysyłał do KRRiT sprawozdania: SKW – *kwartalne sprawozdania dotyczące sposobu wykorzystania środków przyznawanych opłat abonamentowych oraz z dotacji budżetu państwa*, SKK – *kwartalne sprawozdania dotyczące kosztów poniesionych na działalność dotyczącą realizacji misji publicznej oraz SRZ – roczne sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków z opłat abonamentowych oraz z dotacji budżetu państwa*, za wyjątkiem sprawozdań kwartalnych (SKW i SKK) za czwarty kwartał 2006 r., które zostały przekazane z czterodniowym opóźnieniem.

Zgodnie z wymogami art. 31c ustawy o radiofonii i telewizji zarząd udostępniał w Biuletynie Informacji Publicznej roczne sprawozdania z wykorzystania wpływów z opłat abonamentowych i pozaabonamentowych na realizację misji publicznej. Sprawozdanie za 2006 r. zostało opublikowane z opóźnieniem wynoszącym 37 dni w stosunku do terminu 15 marca roku następnego, określonego ww. art. 31c ustawy o radiofonii i telewizji.

Z wyjaśnień Pana Prezesa wynika, że *zwłoka spowodowana została wystąpieniem do Ministerstwa Finansów o interpretację w sprawie sposobu ewidencji wpływu z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji tzw. ubytku abonamentowego za 2006 r.*

4. Prawidłowo, zgodnie z rzeczowo-finansowym planem inwestycyjnym realizowano w badanym okresie wydatki inwestycyjne w wysokości 2.366,4 tys. zł. Wydatki inwestycyjne na zakup środków trwałych zrealizowano w wysokości 1.782,3 tys. zł, a wartości niematerialnych i prawnych (oprogramowania komputerowego) w kwocie 584,1 tys. zł. Środki na wydatki inwestycyjne w kwocie 1.951,1 tys. zł pochodziły

z wpływów abonamentowych, a kwota 415,3 tys. zł z ponadplanowych środków otrzymanych od KRRiT na podstawie dwóch uchwał (nr 708 i nr 724) z grudnia 2007 r.

5. Zamówień publicznych udzielano zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (DzU z 2007 r. nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Badanie dziesięciu zamówień publicznych, z tego dwóch dotyczących zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 337,9 tys. zł oraz ośmiu dotyczących zakupu usług obcych oraz materiałów i energii na łączną kwotę 894,6 tys. zł wykazało, że postępowania te wszczęte zostały na uzasadnione wnioski dyrektora techniki i administracji, wyboru wykonawców dokonano zgodnie z wnioskami komisji przetargowej powołanej przez zarząd Spółki, zamówień udzielano na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty z uwzględnieniem kryteriów określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Sporządzona dokumentacja z postępowań zawierała dane wymagane art. 96 Prawa zamówień publicznych, umowy zabezpieczały interesy Spółki, wydatki na finansowanie ww. zamówień udokumentowane były fakturami zgodnie z zakresem dostaw oraz kwotami określonymi w umowach.

Na udzielenie w trybie *z wolnej ręki* zamówienia publicznego dotyczącego *przeniesienia autorskich praw majątkowych, wynikających z nadawania na antenie radiowej opublikowanych utworów muzycznych, słownych i słowno-muzycznych*, uzyskano zgodę prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

6. NIK nie wnosi uwag do realizacji wydatków z tytułu kosztów podróży służbowych krajowych i zagranicznych. W okresie objętym kontrolą na podróże służbowe pracowników i członków zarządu wydatkowano łącznie 81,7 tys. zł, w tym na podróże zagraniczne 9,7 tys. zł.

Badanie celowości wyjazdów i prawidłowości dokonywania rozliczeń finansowych z pracownikami, którym objęto 57 podróży służbowych na łączną kwotę 11,3 tys. zł (42 podróże krajowe na kwotę 4,6 tys. zł oraz 15 podróży zagranicznych na kwotę 6,7 tys. zł), nie wykazało nieprawidłowości.

7. W okresie objętym kontrolą Spółka poniosła koszty z tytułu rozwiązania umów o pracę z siedmioma pracownikami, w tym trzema członkami zarządu w łącznej kwocie 258,3 tys. zł. Poniesione koszty obejmowały zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy pięciu osób – w kwocie 98,9 tys. zł, wypłatę odpraw – 73,9 tys. zł, wypłatę odszkodowań – 75 tys. zł oraz pozostałe koszty – 10,5 tys. zł.

8. Prawidłowo zrealizowano wydatki w łącznej wysokości 77,4 tys. zł na szkolenia pracowników (w 2006 r. – 30,1 tys. zł, w 2007 r. – 23,5 tys. zł oraz w 2008 r. – 23,8 tys. zł.).

Kierowanie do udziału w szkoleniach odbywało się za zasadzie analizy ofert pracowników dokonywanej przez kierowników komórek organizacyjnych, którzy wnioskowali do zarządu Spółki o skierowanie pracownika na szkolenie. Brak było pisemnej procedury (polityki) doskonalenia kwalifikacji pracowników, zapewniającej przejrzystość stosowanych zasad kierowania do udziału w szkoleniach.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawarto indywidualne umowy na dofinansowanie kosztów szkoleń z pięcioma pracownikami na łączną kwotę 4,1 tys. zł. Natomiast pozostałe środki 73,3 tys. zł wydatkowano na finansowanie udziału w krótkotrwałych szkoleniach, seminariach i konferencjach. Członkowie zarządu uczestniczyli w 15 szkoleniach, na sfinansowanie których wydatkowano 15,7 tys. zł. Tematyka szkoleń dotyczyła zagadnień związanych z działalnością Spółki.

9. NIK nie wnosi uwag do ewidencjonowania i rozliczania transakcji zrealizowanych za pomocą kart płatniczych będących własnością Spółki.

Karty płatnicze użytkowały od 23 listopada 2007 r. trzy osoby, które złożyły oświadczenia o odpowiedzialności materialnej i zobowiązały się do użytkowania kart tylko do celów służbowych oraz rozliczania wykorzystanych środków systematycznie po każdej transakcji. Zarząd Spółki zlikwidował od 19 grudnia 2007 r. obsługę kasową, eliminując transakcje w formie gotówkowej.

Od 23 listopada 2007 r. za pomocą kart płatniczych zrealizowano transakcje na łączną kwotę 45,2 tys. zł, w tym pobrano z bankomatów środki w wysokości 18,2 tys. zł.

Badanie 13 transakcji dokonanych za pomocą kart płatniczych na kwotę 13,7 tys. zł, (30,3%) wykazało, że transakcje prawidłowo ewidencjonowano na koncie 249 – *rozrachunki z pracownikami* w rozbiciu analitycznym umożliwiającym rozliczenie każdej osoby. Środki pobrane za pomocą kart płatniczych z bankomatów wydatkowano na zakupy w okresie nie dłuższym niż dwa dni od ich pobrania. Natomiast zakupy rozliczano w miesiącu pobrania środków.

10. Poprawnie kształtowały się podstawowe wskaźniki ekonomiczne związane z realizacją przez „Radio Kielce”, tzw. misji radiofonii publicznej.

W strukturze nadanego w badanym okresie programu, audycje słowne i zawierające elementy słowne w audycjach słowno-muzycznych i blokach programowych stanowiły średnio 45,6%, muzyka średnio 52,5%, a tzw. płatne elementy średnio 1,9%.

Systematycznej poprawie ulegał w latach 2006, 2007 i 2008 wskaźnik czasu emisji w godzinach przypadający na jednego pracownika ogółem, który wynosił odpowiednio 95,2, 97,3 oraz 99,8 godzin oraz czasu emisji na jednego pracownika zatrudnionego w produkcji wynoszący odpowiednio 168,5, 171,8, 175,7 godzin.

Zmniejszeniu ulegały koszty ponoszone na emisję jednej godziny programu. Koszt jednej godziny programu w 2008 r. wyniósł 1.166 zł i był niższy o 114 zł (8,9%) od tego kosztu w 2006 r.

W 2008 r. w porównaniu do 2006 r. nastąpił spadek przychodu ze sprzedaży działalności operacyjnej przypadający na jednego pracownika o 6,6 tys. zł (5,6%). Główną przyczyną tego spadku było przekazanie w 2008 r. „Radiu Kielce” przez KRRiT środków w kwocie niższej o 1.327 tys. zł niż w 2006 r. oraz o 1.397 tys. zł niższych od 2007 r.

11. NIK pozytywnie ocenia wzrost skuteczności kosztowej działalności „Radia Kielce” w latach 2006 – 2008.

W badanym okresie nastąpił wzrost wskaźnika słuchalności, mierzonego jako zasięg dzienny w procentach badanej populacji, od 15,7% (w 2006 r.) do 16,1% (w 2008 r.), a estymowana liczba słuchaczy w tysiącach osób wyniosła odpowiednio 158, 160 i 161. Wraz ze wzrostem słuchalności następował spadek kosztów działalności radia, przypadających na jednego słuchającego z 71 zł w 2006 r. do 64 zł w 2008 r.

Poprawie uległy również wskaźniki ogólnej liczby pracowników oraz pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy realizacji programu przypadających zarówno na jeden procent słuchalności zasięgu dziennego oraz tysiąc osób z estymowanej liczby słuchaczy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Określenie w polityce rachunkowości zasad zapewniających ujęcie w księgach rachunkowych przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie w odniesieniu do działalności związanej z realizacją misji publicznej określonej w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.
2. Bieżące aktualizowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowego planu kont – zgodnie z wymogami art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. Wyeliminowanie przypadków nieterminowego przekazywania KRRiT kwartalnych sprawozdań SKW i SKK oraz nieterminowego publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdań rocznych z wykorzystania wpływów z opłat abonamentowych i pozaabonamentowych na realizację misji publicznej.
4. Podjęcie działań w celu wyeliminowania wykazanych w treści wystąpienia niezgodności między postanowieniami § 12 i § 13 statutu Spółki.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.